

Cirkulärnr: 1996:30
Diariernr: 1996/0287
Handläggare: Britta Hagberg
Niclas Johansson
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 1996-01-26
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar 1997–1999
Bilagor: 1 Resultaträkning avssende skatter och bidrag 1995
2 Arbetsgivaravgifter 1996
3 Skatter och bidrag 1997–1999 (endast
Ekonomi/Finans)
4 Vissa statistiska nyckeltal
5 Konsumentprisindex

Finanssektionen
Britta Hagberg
Niclas Johansson, Ej

1996-01-26

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar 1997–1999

Skatteunderlagets utveckling 1995–1999

Fastställda uppräkningsfaktorer för 1995 och 1996

De av Riksrevisionsverket (RRV) i december fastställda uppräkningsfaktorerna för åren 1995 och 1996 har väckt debatt om tillförlitligheten i RRV:s, och förbundets, skatteunderlagsprognoser. Vidare har frågan om tidpunkten för fastställandet av uppräkningsfaktorerna diskuterats.

Diskussioner om hur och när kommande budgetårs kommunalskatteutbetalningar skall fastställas pågår mellan förbundet och finansdepartementet. Ett möjligt alternativ är att fastställa uppräkningsfaktorerna i augusti/september i stället för i december. Skatteutbetalningarna för nästkommande år skulle då baseras på dessa uppräkningsfaktorer samt på det definitiva taxeringsutfallet för årets taxering och befolkningen 1 november året före budgetåret.

Fördelen med denna modell är att den minskar risken för kraftiga förändringar i budgetförutsättningarna under pågående budgetarbete eller i värsta fall efter budgetens fastställande. Fortfarande kvarstår en viss osäkerhet, eftersom taxeringsutfallet och befolkningsuppgifter blir kända först i början av december, men förändringarna bör bli väsentligt mindre än med dagens system. Nackdelen är att man inte beaktar den senaste informationen om de faktorer som ligger till grund för uppräkningsfaktorerna.

RRV använder i sitt prognosarbete Konjunkturinstitutets (KI) bedömningar av löner, pensioner, sociala förmåner och priser. Nedrevideringen av RRV:s prognos i december jämfört med den i oktober förklaras till allra största delen av att bedömningen av lönesummans utveckling för 1995 och 1996 har justerats ned av KI. Nedrevideringen av lönesumman förklaras i sin tur till största delen av att KI i december antog att löneglidningen de båda åren blir lägre än vad som tidigare antagits.

Vår nu reviderade skatteunderlagsprognos ger något högre uppräkningsfaktorer 1995 och 1996 än de av RRV fastställda. Det beror bl a på att vi antagit en något högre lönesummeökning 1995 och på skilda antaganden om pensionsutvecklingen 1995 och 1996. Med vår prognos som grund skulle den kollektiva avräkningen i januari 1998 uppgå till 184 kronor per invånare per den 1.11.1995. Den kommunvisa slutavräkningen för 1995, som utbetalas i januari 1997, blir med vår prognos i genomsnitt 118 kronor per invånare men variationerna kommer att vara stora mellan kommunerna beroende på den enskilda kommunens taxeringsutfall.

Skatteunderlagsprognos för åren 1995–1999

I tabell 1 redovisas vår prognos över skatteunderlagets utveckling (uppräkningsfaktorer) för beskattningsåren 1995–1999 samt de förutsättningar som ligger till grund för beräkningarna.

Tabell 1. Skatteunderlagets utveckling samt förutsättningar, procentuell utveckling.

	1995	1996	1997	1998	1999
Skatteunderlag	3,52	4,66	3,90	4,30	5,21
Medelskattkraft, kr/inv	99 442	103 763	107 407	111 623	117 029
Lönesumma	5,7	6,6	5,4	5,3	5,3
varav avtal och löneglidning	3,3	5,8	4,7		
sysselsättning	2,3	0,7	0,7		
Pensioner	3,7	3,5	3,0	4,0	4,0
Konsumentprisindex	2,6 1)	2,5	2,8	3	3
Nettoprisindex	1,7 1)	1,6	2,0	2,5	2,5
Basbelopp, kronor	35 700 1)	36 200 1)	36 800	37 600	38 500

1) Utfall

Lönesumman utgör den totalt, enligt taxeringarna, utbetalda lönen i riket. De kommunala lönekostnaderna för åren 1995–2000 kommenteras nedan.

Den stora skillnaden mellan skatteunderlagets och lönesummans årliga utveckling beror till största delen på höjningarna av de avdragsgilla egenavgifterna. 1995 höjdes de med 2 procentenheter, 1996 till 1998 höjs de med en procentenhet per år. 1996 påverkas skatteunderlagsutvecklingen också bl a av de sänkta ersättningsnivåerna i transfereringssystemen. Reduceringen av basbeloppet som ligger till grund för uppräknings av pensioner beräknas minska från 40 till 20 procent av prisökningen från och med 1998.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 1997–1999

I bilaga 3, "Skatter och bidrag 1997–1999", redovisas kommunvisa beräkningar av skatteintäkter och statsbidrag för inkomståren 1997–1999. Vi har gjort två förändringar i bilagan jämfört med tidigare redovisningar. Förändringarna beror på det nya systemet för att finansiera återbetalningen av mervärdesskatt för skattefria verksamheter, så kallad Ludvikamoms.

Det generella statsbidraget, rad 19, innehåller nu också den engångsvisa ökningen av det generella statsbidraget som utgår som kompensation för att kommunerna nu själva finansierar momsavlyften i de skattefria verksamheterna. Finansieringen sker via en avgift till staten.

Denna avgift redovisas som en minuspost på rad 24. Riksskatteverket ska senast den 10 september varje år fastställa nästkommande års avgift i kronor per invånare. Utvecklingen av avgiften är svår att prognostisera eftersom den beror på kommunsektorns samlade momsavlyft och dessutom är en prognos för nästkommande år. Vi har i beräkningarna räknat upp avgiften med utvecklingen av nettoprisindex (se tabell 1).

I övrigt utgår beräkningarna från vår nya prognos av skatteunderlagsökningarna, samma befolknings- och skatteunderlagsutveckling för den enskilda kommunen som för riket samt 1996 års kostnadsutjämnings- och utdebiteringar.

Avtal 95; kostnadsökningar i procent till följd av träffade överenskommelser

Preliminär överenskommelse har nu träffats med Lärarförbundet och Lärarnas Riksorganisation. Med övriga personalorganisationer har vi träffat definitiva överenskommelser.

Nedan redovisas kostnadsökningar totalt för samtliga organisationer i procent per år, både exklusive och inklusive kostnadsökningar till följd av den preliminära överenskommelsen med Lärarförbundet och Lärarnas Riksorganisation. I denna överenskommelse ingår en särskild löneöversyn kopplad till utveckling och förändrade arbetsformer inom skolan.

Den totala kostnadseffekten av de särskilda löneöversynsförhandlingarna på sammantaget 10 procent för lärarna är svåra att uppskatta. Detta beror bland annat på ändrade arbetstidsbestämmelser för lärarna.

Vi har därför valt att redovisa kostnadsökning exklusive respektive inklusive "10%" till följd av träffade överenskommelser. Beträffande överenskommelserna med SACO-organisationerna kan påpekas att överenskomna utrymmen är lägstutrymmen.

År	Kostnadsökning % exkl "10%"	Kostnadsökning % inkl "10%"
1995	1,0	1,0
1996	5,0	5,4
1997	4,1	4,8
1998*	0,6	0,9
1999*	0,0	0,15
2000*	0,0	0,9
1995–2000*	11,1	13,6
1995–1997	3,5	3,85
genomsnitt/år		

*Tillkommer avtalsvärden som en följd av nästkommande avtalsrörelse

Frågor om kostnader till följd av de kommunala löneavtalen besvaras av Lilian Gynne, Utredningssektionen, tfn 08-772 44 57.

Redovisning av kommunalskatt och generella statsbidrag i bokslutet 1995

För räkenskapsåret 1995 redovisas skatteavräkningen under rubriken skatteintäkter i resultaträkningen. Här ingår slutavräkning för 1994 och delavräkning för 1995 vilka utbetalas i januari 1996. Om dessa är negativa redovisas de som en intäktsminskning.

Det statligt utjämningsbidraget för 1995 redovisas under rubriken generella statsbidrag i resultaträkningen. Här ingår även slutavräkningen av 1994 års bidrag som betalas ut i januari 1996. Om slutavräkningen är negativ bokförs den som en intäktsminskning. Neutraliseringsavgiften redovisas som en kostnad vilken minskar bidragsintäkterna och särredovisas i en not till resultaträkningen.

De delposter som ska bokföras som skatteintäkter respektive generella statsbidrag framgår av not 1 respektive not 2 i bilaga 1.

Frågor om redovisningsprinciper ställs till Anders Nilsson tfn 08-772 42 35 eller Anneli Lagebro 08-772 42 45, Ekonomiadministrativa sektionen.

Arbetsgivaravgifter

I cirkulär 1996:25 redovisas arbetsgivaravgifterna för 1996. I bilaga 2 återfinns en sammanställning av avgifterna för 1995 och 1996.

Kapitalkostnader i 1997 års budget

Nominell metod

Internräntan för 1997 är beräknad till 9,9 procent. Räntesatsen överensstämmer med årsgenomsnittet för 5-åriga statsobligationer 1995.

Real annuitetsmetod

Nedan redovisas hur kapitaltjänstkostnaderna kan beräknas i 1997 års budget med real annuitetsmetod.

1) De som redan 1996 använt real annuitetsmetod ska:

- räkna upp 1996 års kapitalkostnader med 1,05 procent
- stryka 5-åriga objekt anskaffade före 1991

"	10	--	1986
"	20	--	1976
"	33	--	1963
"	50	--	1946

2) Kapitaltjänstkostnaderna för de investeringar som gjordes 1995 ska 1997 beräknas på följande sätt. Multiplicera investeringsutgiften 1995 med följande faktorer beroende på livslängden.

Tabell 1. Lathund för investeringar gjorda 1995

Livslängd	5 år	10 år	20 år	33 år	50 år	w
Annuitetsfaktor	0,24618	0,13512	0,08064	0,06039	0,05102	0,04384

Kommunlåneränta 1996

Räntor på vissa utlämnade lån, den så kallade kommunlåneräntan, har tillämpats av en del kommuner vid utlåning samt vid vissa avtal.

Från och med 1987 har kommunlåneräntan likställts med räntesatsen för statslån till bostadsbyggande som fastställts årligen i december månad av Boverket. För 1995 fastställdes räntan till 9,0 procent. I och med utgången av år 1995 upphör Boverket med att fastställa någon räntesats.

I fortsättningen kommer Kommunförbundet inte att lämna något förslag om den så kallade kommunlåneräntan.

Vissa statistiska nyckeltal

Uppgifter om konsumentprisindex, utdebitering mm återfinns i bilagorna 4 och 5.

Frågor angående kostnader till följd av de kommunala löneavtalen besvaras av Lilian Gynne, tfn 08-772 44 57. Redovisningsfrågor besvaras av Anneli Lagebro tfn 08-772 42 45 och Anders Nilsson tfn 08-772 42 35. Övriga frågor besvaras av Britta Hagberg tfn 08-772 42 56, Niclas Johansson tfn 08-772 42 77, Helena Milton tfn 08-772 42 12 och Clas Olsson tfn 08-772 42 25.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Finanssektionen

Clas Olsson

Bilagor

- 1 Resultaträkning avssende skatter och bidrag 1995
- 2 Arbetsgivaravgifter 1996
- 3 Skatter och bidrag 1997–1999 (endast Ekonomi/Finans)
- 4 Vissa statistiska nyckeltal
- 5 Konsumentprisindex